

Innst. S. nr. 332

(2008–2009)

Innstilling til Stortinget fra helse- og omsorgskomiteen

Dokument nr. 8:95 (2008–2009)

Innstilling fra helse- og omsorgskomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Sonja Irene Sjøli, Inge Lønning og Vigdis Giltun om bedre tilbud til barn med autisme

Til Stortinget

SAMMENDRAG

Det fremmes i dokumentet følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen om å

1. Bidra til økt kunnskap om biomedisinsk behandling av barn med autisme, blant annet gjennom økte bevilgninger til forskning på området.
2. Sikre at helsetjenesten har kompetanse om biomedisinsk behandling for mennesker med autisme.
3. Sørge for at barn med autisme får et bedre tilbud om utredning og behandling av somatiske helseplager.
4. Opprette en tverrfaglig arbeidsgruppe som skal bidra til et bedre behandlingstilbud av barn med autisme.
5. Etablere arenaer for samarbeid, forskning og erfaringsutveksling om autisme.
6. Vurdere om det skal opprettes egne spesialisthjemler innen biomedisin som kan bidra til bedre behandling for mennesker med autisme."

Forslagsstillerne viser til en rapport fra SINTEF publisert 2. september 2008 som indikerer at opp til 70 av 10 000 personer kan ha en autismspekterdiagnose. Diagnosen er fire ganger så vanlig hos gutter

som hos jenter. I Norge betyr dette at 1 av 114 gutter kan ha diagnosen innen autismspekteret.

Det påpekes at det i Norge i dag ikke finnes tilfredsstillende tilbud om systematisk kartlegging av de underliggende medisinske problem som barn med autisme har, og at det av det følger at det heller ikke er et godt nok tilbud i Norge om medisinsk oppfølging av barna.

Forslagsstillerne mener det er nødvendig å styrke tilbudet om medisinsk utredning og behandling av barn med autisme for å bedre deres helse og livskvalitet.

Det vises til at Autismeforeningen vil stimulere til forskning på autisme, og at biomedisinsk forskning, utredning og behandling er områder der foreningen mener at innsatsen bør styrkes. Autismeforeningen ønsker at det bevilges midler til videreutdanning av helsepersonell og opprettelse av spesialisthjemler til biomedisinsk behandling av mennesker med autisme basert på vitenskapelige forskningsresultater.

Det vises til anbefalinger fra Europarådet om at det skal satses på forskning som støtter utdanning, behandling og inkluderende tiltak for bedre løsninger og resultater hos barn med autisme, og til at FN legger vekt på betydningen av tidlig diagnostisering og adferdsanalytisk intervensjon.

Forslagsstillerne mener tidlig diagnostisering, intervensjon og behandling kan innebære store samfunnsmessige innsparinger og gi barn med autisme muligheten til en fremtid som bidragsyttere i samfunnet.

Forslagsstillerne understreker spesielt betydningen av økt kunnskap om biomedisinsk behandling for å sikre at barn med autisme får et godt tilbud om utredning og behandling.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Jorodd Asphjell, Jan Bøhler, Sonja Mandt-Bartholsen, Gunn Olsen og Dag Ole Teigen, fra Fremskrittspartiet, Jan-Henrik Fredriksen, Vigdis Giltun og lederen Harald T. Nesvik, fra Høyre, Inge Lønning og Sonja Irene Sjøli, fra Sosialistisk Venstreparti, Olav Gunnar Ballo, fra Kristelig Folkeparti, Laila Dávøy, fra Senterpartiet, Trygve Slagsvold Vedum, og fra Venstre, Gunvald Ludvigsen, støtter forslagsstillerens ønske om å få et bedre tilbud til barn med autisme bl.a. basert på økt forskning om ulike problemstillinger knyttet til denne gruppen.

Komiteen viser til at foreldre med autistiske barn i organisasjonen "Vår Vei" har tatt initiativ til forslaget om bedre forskning rundt biomedisinsk behandling, basert på egne erfaringer med helsetjenesten. Autismeforeningen støtter også forslaget om å styrke kunnskapsgrunnlaget på dette området. Foreningene har påpekt mangelfull behandling og oppfølging av barn med autisme. Videre viser komiteen til daværende helse- og omsorgsminister Sylvia Brustads svar til representanten Giltun på spørsmål nr. 920 og 921 (2007–2008), der statsråden uttaler at tjenestetilbudet til pasienter med autisme har vært under omstilling med sikte på å styrke tilbudet. Komiteen støtter statsrådets vurdering og mener at helsetjenesten fortsatt må prioritere å styrke tilbudet til denne pasientgruppen.

Videre viser komiteen til at statsråden i samme svar uttalte at det er behov for mer kunnskap om betydningen av biologiske og biokjemiske faktorer for autismebarnas helse og livskvalitet, og at det er iverksatt en kunnskapsoppsummering om dette i regi av Helsedirektoratet. Komiteen er enig med tidligere helse- og omsorgsminister Brustad i at det er behov for mer kunnskap på området.

På bakgrunn av dette fremmer komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen

1. bidra til økt kunnskap om biomedisinsk behandling av barn med autisme, blant annet gjennom økte bevilgninger til forskning på området,
2. sikre at helsetjenesten har kompetanse om biomedisinsk behandling for mennesker med autisme,
3. sørge for at barn med autisme får et bedre tilbud

om utredning og behandling av somatiske helseplager,

4. opprette en tverrfaglig arbeidsgruppe som skal bidra til et bedre behandlingstilbud av barn med autisme,
5. etablere arenaer for samarbeid, forskning og erfaringsutveksling om autisme,
6. vurdere om det skal opprettes egne spesialist-hjemler innen biomedisin som kan bidra til bedre behandling for mennesker med autisme."

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, mener det vil være betenkelig om Stortinget på grunnlag av framstillingen i dokumentet skal peke ut for eksempel biomedisinsk behandling som et særlig satsingsområde for økt forskning og kompetanseoppbygging. Flertallet er blitt kjent med at man innenfor norske fagmiljø med barn med autisme som spesialitet mener det mangler vitenskapelig dokumentasjon for påstander i forslaget om årsaker til utvikling av autisme. Flertallet er videre kjent med at internasjonal forskning nå i større grad fokuserer på at autisme ikke innebærer én tilstand, men heller utgjør en svært sammensatt gruppe og hvor en vil finne ulike årsaksforhold for ulike undergrupper innen spekteret.

Flertallet vil peke på at Folkehelseinstituttets forskningsprosjekt om årsaker til autisme (ABC-studien) er en del av den norske Mor-og-barn-undersøkelsen og drives i samarbeid med Columbia University i New York. Flertallet anser at dette arbeidet er et eksempel på systematisk og god tilnærming til denne viktige problemstillingen. Flertallet vil også peke på at Nasjonal kompetanseenhet for autisme (opprettet i 1999 og overflyttet fra Universitetet til Rikshospitalet i 2006) har en landsomfattende funksjon og driver og koordinerer kompetanseoppbygging, fagutvikling og forskning for å bedre tjenestetilbudet for mennesker med autismeforstyrrelser. Flertallet mener det er viktig at kompetanseenhetens erfaringer sammen med synspunkt fra pasienter og pårørende legges til grunn når departementet og Stortinget skal avgjøre hvor en økt innsats skal settes inn.

Flertallet støtter synspunktene og argumentene i dokumentet om betydningen av tidlig diagnose og mener disse må legges til grunn av departementet i det videre arbeid.

Flertallet foreslår på denne bakgrunn at Dokument nr. 8:95 (2008–2009) vedlegges protokollen.

FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag fra Fremskrittspartiet og Høyre:

Stortinget ber Regjeringen

1. bidra til økt kunnskap om biomedisinsk behandling av barn med autisme, blant annet gjennom økte bevilgninger til forskning på området,
2. sikre at helsetjenesten har kompetanse om biomedisinsk behandling for mennesker med autisme,
3. sørge for at barn med autisme får et bedre tilbud om utredning og behandling av somatiske helseplager,
4. opprette en tverrfaglig arbeidsgruppe som skal bidra til et bedre behandlingstilbud av barn med autisme,
5. etablere arenaer for samarbeid, forskning og erfaringsutveksling om autisme,
6. vurdere om det skal opprettes egne spesialist-

hjemler innen biomedisin som kan bidra til bedre behandling for mennesker med autisme.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteens tilråding fremmes av Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre.

Komiteen viser til representantforslaget og merknadene og rår Stortinget til å gjøre slikt

v e d t a k :

Dokument nr. 8:95 (2008–2009) – representantforslag fra stortingsrepresentantene Sonja Irene Sjøli, Inge Lønning og Vigdis Giltun om bedre tilbud til barn med autisme – vedlegges protokollen.

Oslo, i helse- og omsorgskomiteen, den 9. juni 2009

Harald T. Nesvik

leder

Trygve Slagsvold Vedum

ordfører

